

Báje Starého lesa

Věřím, že fantazie je silnější než vědění.
Že mýty mají větší moc než historie.
Že sny jsou mocnější než skutečnost.
Že naděje vždy zvítězí nad zkušeností
Že smích je jediným lékem na zármutek
a věřím, že láska je silnější než smrt.

Bertos Fulgumský

Starý les

Příroda

Území Starého lesa patřilo vždy k nejkrásnějším na celém severu. Je protkáno sítí vodních toků, v nekonečných lesích jsou ukryty prastaré stromy a bublající močály. Najdeme zde oblé horské masívy, rozkvetlé louky i drsné skalní štíty. Od jara do podzimu tu kvete množství rostlin, z nichž každá dává sílu a zdraví některému z obyvatel lesa.

Lesy, vody a hory jsou domovem mnoha živočichů, od nejmenších až po statné losy, zubry a medvědy.

Jsou lidé, kteří se tu setkali i s draky, srstnatými slony či obrovskými hady...

Lidé

Území Starého lesa bylo odedávna osídleno, ale lidé se tu vždy trochu lišili od obyvatel Hélady a dalších přímořských zemí. Na jihu vládne Řím a Byzanc, na severu Vikingové. Na západě Frankové a Langobardi, z jihovýchodu se do Starého lesa valí hordy z Avarského kaganátu.

Na slávu keltských zemí už vzpomínají jen starci a největší kouzlo té doby je ukryto již jen ve starých písních a v rozpadajících se zdech a valech.

Vstupujeme do Starého lesa v době zanikající slávy keltských národů a druidů, hrdinný kupec ještě nezačal šikovat své voje proti Avarům a Frankům.

Hustý les skrývá osady na březích řek a průsmyky v horách vedou ojedinělé cesty.

Území obývají především lidé národa Vinidů. Místo měst z bílého kamene staví malé osady ukryté v bažinách a hlubokých lesích, později na kopcích a říčních ostrovech vznikají hradiště s mohutnými valy a příkopy a jako legenda zní zprávy o Novietumu, městě na Veliké východní řece.

Vinidové jsou především zemědělci a lovci, ale také známí bojovníci. Při boji využívají znalosti místního kraje – vetřelce se snaží překvapit. Nebojí se nepřehlednosti terénu, houštin a průsmyků a žádná řeka nebo bažina jim není překážkou. Vždyť sílu jim také dodávají mocná lesní a říční božstva.

Vinidové mají úctu ke stromům, zvláště pak k dubům, lípám či jabloním, které provázejí člověka od pradávná. Klaní se kamenům a zvířatům. Váží si v domácích pecích napečeného chleba a bohům obětují denně čerstvé placky a bylinné nápoje.

Morava

Již před tisíci lety nazvali lidé kraj ležící východně od země Boiohaemum Moravou. Je ukrytý mezi horami a pahorky a protéká jím stejnojmenná řeka. Je to kamenitá řeka přinášející vodu z drsných hor, později v klidu meandrující hlubokými lesy. Pod stromovými velikány tu žijí lidé příbuzných klanů velkého kmene Medvědů. Jsou tu Černí havrani, Šedí vlci, Pojídači kotvice (Říční lidé), Zubři, Vodní jaštěři a Bobři. Z hor někdy sestupují Rysi, jejichž vlasy, štíty nebo kopí zdobí orlí pera.

Lidé Medvědů sedávají v kruzích a vzájemně si naslouchají. Pracují pro blaho svých osad, rádi zpívají a hrají hry. Slaví spolu svátky slunce a lesních bohů. Největšími poklady jsou pro ně různé kamínky, hedvábné šátky nebo jablka – ovoce posvátných stromů. Starší kmene ještě pamatují magické značky stromové alfavíty a další ještě starší písma.

Vypravěči znají dávné příběhy Faerie nebo příběhy o dívce Tywen z rodu Havranů.

O dívce Tywen a Nejstarší jabloni

Stojíme na pomezí Ostružinových hor a Vlčí planiny. Přestože je léto, ranní chlad je docela citelný. Sluneční paprsky prosvítají mezi vysokými kmeny mohutných dubů a jasanů, září v pavučinách lesních pavouků. Z korun stromů se ozývá ptačí zpěv a štěbetání.

Stopy, vlastně jen místy trochu stlačený mech nás dovedou do kouzelného zákoutí. Pod zamračenými tvářemi lesních bohů tu u studánky na skrčených nohou sedí mladé děvče a potichu zpívá píseň k Živěně a Belbogovi. Je to Tywen, dcera lovce Garga z rodu Havranů. Všichni ji znají jako děvče čistého srdce a duše, pracovitou a každý rád slyší její perlivý smích. Nyní je však Tywen vážná. Rada starších rodu Havranů ji vybrala pro cestu do hlubin Starého lesa. Snad proto, že často rozmlouvá se zvířaty i vílami a květiny k ní naklánějí hlavičky, když sedí na louce, snad proto, že vítr a déšť jí dává sílu.

Již dva roky posvátná lesní jabloň neplodí své krásné ovoce, již dva roky není letní slavnost lesní hojnosti tím, čím byla dříve. Musí se vydat na cestu a najít nejstarší jabloň, utrhnout to pravé jablko a donést je šamanovi kmene.

A tak se Tywen chystá na cestu. Oblékla si šaty, které jí ušila její matka a na krk si zavěsila tepaný náhrdelník – dar od otce ke třináctým narozeninám. Do vaku pečlivě uschovala malou dřevěnou hůlku s barevnými vrypy. Jsou to značky mistrů rodu Havranů. Snad nejvíce si Tywen cení tři rudých proužků od mistra střelce a dvou zelených lesní víly Herbo za znalost léčivých rostlin.

Naposledy se Tywen poklonila posvátným bůžkům na okraji osady, obětovala placku z vlastnoručně umleté mouky. Rozloučila se se všemi Havrany a odešla večer, jak je zvykem, bránou mezi dvěma prastarými duby.

Jakmile Tywen prošla bránou, spolkl ji tmavý les, ve kterém se strašně rychle stmívalo, a tak se Tywen začala bát. Z lesa se ozývaly tajemné zvuky. Jeden ji vyděsil natolik, že se rozběhla k blízké skále, ve které zel černý otvor. Když zjistila, že je to jeskyně, zaradovala se. Dnes večer už nikam nešla a přespala tam. Ráno pokračovala v cestě. Když se přiblížila k rozcestí, spatřila čtyři záhadné postavy.

Jak se později dozvěděla, byli to vážení mistři z veliké osady Holmis. První mistr se zabýval hrnčířstvím. Druhý byl mistr tkadlec a jeho bratr mistr pekař. Čtvrtý byl mistr kameník. Tywen se dozvěděla, že míří do její osady a bloudí. Poradila jim tedy a rozloučila se s nimi. Pokračovala pak v cestě za jablkem.

V noci, když se probudila, tak rovnou vyrazila na cestu. Šla dlouho nedlouho, daleko nedaleko a potkala starce opírajícího se o strom a sledujícího noční oblohu. Byl to moudrý znalec hvězd. Přestože si Tywen byla jistá, že nezpůsobila žádný hluk – stařec, aniž by se na ni podíval, ji pozdravil a vyzval, aby se posadila. Poté ji vyložil podle hvězd, že se potká se starou moudrou pravdomluvnou želvou a ta ji dovede ke Kameni moci. Když zapadly hvězdy, zvedla se, rozloučila a šla dál svou cestou. Když se kotouč slunce vyhoupl nad obzor, uslyšela za sebou v mlázi podivný šramot. Šestý smysl jí řekl, aby neváhala a rychle hledala úkryt. Vyrazila proto mezi stromy a přes vyschlé potoky přímo vpřed. Za sebou slyšela podivné sípání a dupot těžkých nohou. Naštěstí však přeskočila tekoucí vodu. Uslyšela zavytí a pak už jen hluboké ticho. Tywen si oddychla a šla dál. Když slunce zase zapadlo náhle se před ní vynořily ze země tři podivné bytosti. První s želví hlavou řekla: Já jsem Stará želva. Druhá s krunýřem na zádech řekla: Já jsem Stará želva. Třetí, se želvím ocasem řekla: Nejvyš jeden z nás je poctivec. Pak se všechny otočily a šly svou cestou. Tywen se rozhodla a došla s pravdomluvnou želvou ke Kameni moci.

Když další ráno šla Tywen dál, náhle ji upoutaly obrovské skály se snad nejhlubší propastí, kterou kdy viděla. Počasí bylo mlhavé a deštivé. V tom jako by z oné mlhy vystoupil mladý muž. Tywen se strašlivě lekla, protože byl téměř průsvitný. Šestý smysl jí však říkal, aby neutíkala. Muž se pousmál a začal k ní mluvit. Žádná slova však nebylo slyšet. Promlouval k ní telepaticky. Tywen slyšela tato slova: Když jsem byl ještě naživu, už jeto asi sto padesát let, zamiloval jsem se do jedné dívky, která vypadala skoro jako ty. Bohužel, její otec byl tvrdohlavý, a tak naši lásce nebylo práno. Rozhodli jsme se spolu skočit do této propasti. Opravdu jsme skočili....

Z propasti vylétlo hejno černých motýlů a posedalo v okolí propasti. Dokud motýly někdo nezažene zpět, budou zde naše duše uvězněny a nebudeme šťastni.

Tywen se rozhodla těmto lidem pomoci, a tak začala motýly sbírat. Motýlové byli ukryti v houštinách.

Dívka musela procházet mezi velikými páchnoucími houbami hadovkami a několikrát byla zahánána na útěk hejnem zuřivých vos. Ale nakonec byla úspěšná.

Ve chvíli, kdy sebrala posledního černého motýla, z propasti vyletěly dvě bílé holubice a zmizely v korunách stromů.

Potom se Tywen vydala dál. V tom se dalo do vytrvalého deště. Sešla k řece. A pokračovala podle ní. Řeka se pomalu rozvodňovala. Asi tak po týdnů deště byly záplavy. Avšak Tywen šla dál. V tom uklouzla do vody a začala se topit. Naštěstí se náhle z lesa vynořila postava s harfou, asi to byl druid vládnoucí kouzlem hudby a písní. Pomohl Tywen z vody a posunkem ji naznačil kudy se vydat dál. Dívka mu poděkovala a pokračovala dál ve své cestě za jablkem.

Pokračovala podle potoka, který se vléval do řeky. Konečně přestalo pršet a voda v dalších dnech klesla do původní výšky. Tywen zahlédla neznámého muže, který rýžoval tajemný šedý kov a zeptala se na něho. Muž na ni pohlédl svými tmavými očima a odpověděl jí: To je kouzelný kov, ze kterého se vyrábí některé předměty kouzelníků, třeba Tagyho hůlka, kostka a ochranný pás. I malý úlomek tohoto vzácného kovu tě ochrání před nebezpečím. Neznámý muž ji upozornil na pašeráky mečů, psů a koček a hedvábí. Tywen muži poděkovala za vzácný kov a radu a vydala se dál středem tajemného lesa.

Na cestě potkala francké kupce se zbožím, ale vypadali spíš na pašeráky mečů, a tak jim šla raději z cesty

Když Tywen opouštěla tento les, již se stmívalo. Ulehla tedy ke spánku. Zdál se jí podivný sen. Objevila se v temném nočním lese. Kolem ní blikala zlověstná světýlka. Tu se jí zjevily tři sudičky a varovaly ji před její další cestou. Jejich slova si Tywen navždy vryla do paměti – čím blíží jsi svému cíli, tím těžší tvá cesta bude. Najednou sudičky zmizely a objevila se temná postava – byla to sama smrtka. Dlouho se Tywen dívala do očí...

Když se děvče probudilo, uvědomilo si, že ačkoli se smrtkou nepromluvila ani slovo, bylo toto setkání pro ni velmi důležité. Smrtka svými pohyby, gesty a očima naznačila mnohem víc než dlouhou řečí.

Tywen se probudila a šla dál. Došla k rozcestí rozdělenému mohutným stromem. Na levé větvi stromu seděla sova a na pravé větvi havran. Chvilí se rozmyšlela kudy se dát. Rozhodla se pro havrana. Po pár krocích havran slétl na zem a proměnil se v muže oblečeného v koženém obleku. Vyzval ji, aby jej následovala. Vydali se po stezce mířící do hlubokého lesa. Musí jít tiše, aby nevyplašili zvířata, Vydali se na cestu. Viděli spoustu zajímavých tvorů a Tywen se od něho o nich dozvěděla mnoho nového. Potom se rozloučili a Tywen šla dál lesní pěšinou. Jenže zakopla o pařez a z pařezu se vyrojily včely. Vzala nohy na rameny, ale jak tak utíkala, nevšimla si veliké pavoučí sítě a zapletla se do ní! Začal se k ní spouštět velký černý pavouk. Když se k ní však přiblížil, nechal ji kupodivu ze sítě se vyplést.

Tywen spěchala pěšinou dál, ani se raději neohlížela. Po velmi namáhavé a dlouhé cestě se dostala na paseku, která byla ohraničena nepropustnými bažinami a hustým křovím. Jediný bod, který byl průchodný, byl na konci paseky. Avšak od tohoto místa Tywen dělila ještě jedna překážka – domorodá osada. Zrovna tento den v osadě slavili Den lovců. Na stezce k osadě Tywen potkala malou holčičku a ta jí řekla, že tu na ni čeká. Viděla ji již dálky. Tywen se od ní dozvěděla, že Den lovců spočívá v tom, že muži si dokazují svou důstojnost a sílu. Ženy v tento den nesmějí vyjít ven. Proto, jestli chce Tywen projít osadou, musí se převléci za muže. To také učinila. Potom již jen doufala, že proklouzne osadou bez povšimnutí. To se jí však nepodařilo. Hned ji jeden mladík vzal za rameno a odešel na travnatou plochu u osady. Na místě Tywen vysvětlili pravidla. Aby dokázala svou mužnost, musela bez problémů hodit špalkem co nejdál. Tywen si oddechla. Když byla ještě malá, tatínek ji naučil spoustu podobných užitečných věcí. Nebyla dnes sice nejlepší, ale touhle zkouškou prošla.

Ostatní muži naléhali, aby Tywen prošla ještě jednou zkouškou – tou byl lov na kance. Kdyby odmítla, bylo by to nápadné a proto šla. Tuto zkoušku zvládla nejlépe! Po lovu kance čekal Tywen poslední úkol – střelba z luku. I zde se jí dařilo, a tak ji už čekal jen večerní slavnostní Oheň lovců. Seděla v ústraní a místní medoviny okusila jen jeden pouhý roh. Za svítání opustila osadu.

Les byl stále hustší, pěšina se dávno ztratila v temném lese mezi kamením a padlými kmeny stromů. Avšak ještě temnější byl černý vchod do jeskyně, který zahlédla. Uvnitř, daleko v černé tmě svítilo modravé světýlko. Tywen šla za ním a její kroky se rozléhaly v temné jeskyni. Ale světýlko se stále vzdalovalo, až ji dovedlo do velké osvětlené síně. Uprostřed byl trůn a na něm seděl trpaslík s korunou na hlavě. Zavolal si Tywen k sobě a ptal se, co jí přivádí do jeho země. Dívka vyprávěla celé své dobrodružství. Král kmene Uta – uta, jak se trpaslík představil ji odvedl do další síně. Tam ležel trpasličí kouzelný předmět. Co to bylo, jak vypadal, nevíme. Když totiž Tywen chtěla o něm vyprávět někomu jinému, náhle oněměla. Poté ji král pozval na turnaj v kostkách. Tywen nabídku přijala.

Ve hře se jí dařilo, získala dost trpasličích zlatáků. jistě se jí budou někdy hodit.

Po několika dnech vyšla z hlubokého lesa. Před ní se rozprostíral široký pás bažin táhnoucí se až k vysokým horám tyčícím se na obzoru. Tywen postupovala podél bažiny. Na jednom místě potkala starého vrásčitého muže. Dala se s ním do řeči a dozvěděla se, že v bažinách žijí podivní velcí ptáci kukuři, vypadající jako tetřevi, ale s hlasem chroptící kukačky. Stále jich přibývá, všude v bažině kladou svá barevná vejce. Byli stvořeni královnou vodních démonů Judou a mohou být lidem nebezpeční. Tywen se se starcem rozloučila a doufala, že žádné kukury nepotká. Nakonec došla do osady. Tady však vládla pochmurná nálada. Lidé bědovali, neboť jim divoká prasata zničila v noci políčka s obilím, jediným zdrojem obživy.

Tywen přemýšlela, jak vesnici pomoci, ale na nic nepřišla. Lidé si však jistě poradí. A tak se dalšího dne vydala dál. Šla, když najednou před sebou zahlédla skupinu osob, která pomalu postupovala směrem k ní. Zastavila se a rychle přemýšlela co má udělat. Jít pryč nebo se s nimi setkat? Vyrazila jim vstříc. Z úvozu za postavami se vynořili buvoli a za nimi zapřažené vozy. Byli to byzantští kupci.

Tywen dala řeč zejména s dlouhovlasým Alekem a Čečem. Zjistila od nich, že jedou dokonce až do její osady na letní přehlídku mistrů. Když zjistili, odkud je, věnovali jí nějaké zásoby a varovali ji před nebezpečím bažin. Tywen se však přesto vydala dál. Doufá, že je svému cíli blízko, a proto bez zastávek pokračuje tímto nehostinným krajem zvaným Severní bažiny. Všechny bytosti v okolí vědí, že tu vládne krutá královna vodních démonů Juda.

V bažinách je temno a tajemno. Bláto čvachtá pod nohama a místy si musí člověk rozmyslet každý krok, aby neskončil v temnotě močálu. Slunce již zapadlo a všude kolem je tolik nebezpečí!

Tywen uléhá pod starou borovici.

Takovou noc ještě nezažila. Každou chvíli bylo slyšet čvachtání, chrochtavé zvuky, kvílení a prudké šplouchání. Občas jako by kolem ní vzduchem prošel ledový vítr. Ranní slunce bylo pro dívku vysvobozením.

Tywen nakonec došla ke skalám na rozhraní Severních bažin a lesa na úbočí Vosích hor. Na okraji bažiny našla nádherné přitažlivé místo – všude kolem ní kvetly skupinky orchidejí střevíčníků. Sedla si mezi ně, nádherná ve svém mládí a zpívala oblíbenou píseň pro bohyni Živěnu.

To však z hloubi močálu slyší Juda, královna démonů vody. Tywenina krása a nádhera zpěvu urazila její ješitnost, a tak se ze smrduté bažiny na dívčinu hlavu snáší Judin dlouhý nemelodický skřek:

*Já ztrestám tě svojí písni,
budeš se trást,
obrosteš plísni,
budě tě bolet čas!*

A Tyweniny hluboké oči náhle nechápavě hledí z vráscité tváře na slizké pracky močálníků, kteří ji vlečou k chatrči ve Skalním močálu. Neviditelné dveře zaklaply za Tywen...

Této noci budou královnini hrůzní pomocníci slavit. Bude velký rej. Z rokle se line odporný puch. Mezi vysokými skalami se neskřývá tajemná jeskyně, ani palouček s kouzelnými bylinami. Je tu zatuchlý močál s čnějícími pahýly stromů. Na okraji je rozpadlá chatrč. Cesta z ní vede jen po vysoké skále nebo přes zapáchající bažinu. Z temných dveří je slyšet pláč. A Tywen je plna beznaděje. Pryč je její mládí a lidé z osady budou marně čekat na jablko z Nejstarší jabloně. Je spoutána zlými kouzly.

A stejně, nikdo neprojde územím, kde vládnou vodní démoni Loktibrada, Labus, Břehyně, Močálníci a vilné Samodivy.

a na tomto místě řecky psaný originál končí